

Ffyrdd eraill o gyfathrebu â ni

Os oes angen braille, Iaith Arwyddion Prydain, dolen glyw, cyfieithiadau, print bras, Hawdd i'w Ddarllen, sain neu rywbeth arall arnoch, cysylltwch â ni ar 0800 169 0296. Os ydych yn byw tu allan i'r DU cysylltwch â ni ar +44 191 206 9390.

Os ydych yn defnyddio Relay UK, deialwch 18001 ac yna ein rhif ffôn. Os ydych yn byw y tu allan i'r DU, deialwch +44 151 494 1260 a phan ofynnir i chi, rhowch ein rhif ffôn.

Cyn i chi lenwi'r ffurflen hon

Mae'n **rhaid** i chi ddarllen y nodiadau sy'n dod gyda'r ffurflen hon. Maent yn rhoi gwybodaeth bwysig sydd ei hangen arnoch i allu gwneud cais.

Mae'r nodiadau'n dweud wrthych:

1. sut i gyfrifo o ba ddyddiad y gallwch wneud cais Lwfans Mamolaeth
2. sut y gall eich dewis o ddyddiad i wneud eich cais effeithio ar eich taliadau
3. sut i gyfrifo dyddiadau eraill y bydd angen i chi eu gwybod
4. sut y gall cais Lwfans Mamolaeth effeithio ar daliadau Credyd Cynhwysol
5. am y gwahanol fathau o gyfraniadau Yswiriant Gwladol yr ydym yn eu hystyried.

Atebwch yr holl gwestiynau mor llawn â phosibl, ac anfonwch yr holl ddogfennau yr ydym wedi gofyn amdanynt atom. Bydd hyn yn ein helpu i benderfynu'n gyflym a allwch gael Lwfans Mamolaeth. Os ydych yn cael anhawster i lenwi'r ffurflen hon, gofynnwch am gymorth. Gallwch ofyn i berthynas, ffrind neu rywun mewn canolfan gynghori i'ch helpu, **ond rhaid i chi lofnodi'r ffurflen eich hun.**

Llenwch y ffurflen hon yn ofalus. Os ydych yn llenwi'r ffurflen hon gan ddefnyddio pen, defnyddiwch **inc du** a **PHRIFLYTHRENNAU**.

Gwybodaeth bwysig

Mae'n **rhaid** i chi ddweud wrthym ar unwaith am unrhyw newidiadau yn eich amgylchiadau, hyd yn oed os nad ydych wedi cael penderfyniad ar eich cais. Gall newid faint o Lwfans Mamolaeth a gewch. Gweler **tudalen 14** o'r nodiadau am yr hyn sydd angen i chi ei ddweud wrthym a sut i gysylltu â ni.

Chi

01 Teitl

Mrs, Miss, Ms, Dr neu arall

02 Enw cyntaf

03 Enwau canol, os oes gennych rai

04 Enw olaf

05 Rhif Yswiriant Gwladol

Os nad ydych yn gwybod eich rhif Yswiriant Gwladol, ydych erioed wedi cael un neu wedi defnyddio un ar unrhyw adeg?

Na

Do

06 Rhif ffôn y gallwn gysylltu â chi arno

Mwy o wybodaeth amdanoch

07 Pob cyfenw neu enw teuluol arall rydych wedi defnyddio neu wedi cael eich adnabod ganddynt

Os nad yw eich enw wedi'i ddiweddarau ar gofnodion swyddogol, rhaid i chi anfon prawf o'r newid gyda'ch ffurflen. Gweler **tudalen 15** o'r nodiadau i weld beth allwch ei anfon. Gall peidio ag anfon hyn ohirio eich cais. I ddweud wrthym am fwy o enwau, defnyddiwch y gofod yng **nghwestiwn 134**.

08 Dyddiad geni

DD/MM/BBBB

09 Eich cyfeiriad

Ble rydych fel arfer yn byw

Cod post

10 Ydych wedi byw mewn unrhyw gyfeiriadau eraill yn y 3 blynedd diwethaf?

Na **Ewch i gwestiwn 11**

Do

Dywedwch wrthym y cyfeiriad lle roeddech yn byw yn flaenorol

Cod post

Os oes angen i chi ddweud wrthym am unrhyw gyfeiriadau eraill rydych wedi byw ynddynt yn ystod y 3 blynedd diwethaf, defnyddiwch y gofod yng **nghwestiwn 134**.

11 Eich cyfeiriad e-bost, os oes gennych un

Y babi

Rhaid i chi anfon prawf o ddyddiad geni eich babi atom. Gallai hyn fod:

- eich tystysgrif MAT B1W gwreiddiol os yw Rhan A wedi'i llenwi gan feddyg neu fydwraig
- llythyr gan eich meddyg neu fydwraig ar bapur pennawd.

Os yw eich babi eisoes wedi'i eni, mae angen i chi hefyd ddarparu prawf o'r enedigaeth. Gallai hyn fod:

- eich tystysgrif MAT B1W gwreiddiol os yw Rhan B wedi'i llenwi gan feddyg neu fydwraig
- rhif y system o'r dystysgrif geni os ganed eich babi yn y Deyrnas Unedig (DU) - gallwch ddod o hyd i hwn yng nghornel chwith isaf y dystysgrif
- y dystysgrif geni wreiddiol os ganed eich babi y tu allan i'r DU - bydd hon yn cael ei dychwelyd atoch
- llythyr gan eich meddyg neu fydwraig ar bapur pennawd - gall hwn fod yr un llythyr â'r un sy'n darparu dyddiad disgwyl y babi.

Os ydych yn anfon MAT B1W atom ni, mae'n rhaid i hwn fod y gwreiddiol ac nid copi. Ni ddylech newid y MAT B1W. Dim ond meddyg neu fydwraig all ei llenwi. Os byddwch yn newid neu'n ychwanegu unrhyw wybodaeth, gall hynny ohirio'ch cais.

Y Deyrnas Unedig yw Lloegr, yr Alban, Cymru a Gogledd Iwerdd.

12 Beth yw dyddiad disgwyl eich babi?

Os yw eich babi eisoes wedi'i eni, dywedwch wrthym pa ddyddiad yr oedd eich babi fod i gael ei eni'n wreiddiol.

Os nad yw eich babi wedi'i eni eto, ewch i **Eich Cyfnod Prawf** ar **dudalen 4**.

13 Os yw eich babi eisoes wedi cael ei eni, rhowch y dyddiad geni i ni

Os oedd eich babi yn farw-anedig, gweler **tudalen 4** o'r nodiadau.

14 Beth yw enw eich babi?

Enw cyntaf

Unrhyw enwau canol

Enw olaf

15 A gafodd eich babi ei eni yn y Deyrnas Unedig (DU)?

Na

Os ganwyd eich babi y tu allan i'r DU, mae'n **rhaid** i chi anfon y dystysgrif geni gwreiddiol atom. Rhaid iddi gael ei chofrestru yn y wlad lle ganwyd eich babi. Byddwn yn anfon hon yn ôl atoch.

Oedd

16 Os cofrestrwyd genedigaeth eich babi yn y DU, beth yw rhif y system ar gyfer manylion y babi a roesoch yng nghwestiwn 14?

Mae rhif y system i'w gael ar gornel chwith isaf y dystysgrif geni. Os gallwch ddarparu hyn, nid oes rhaid i chi anfon y dystysgrif geni atom ni.

Eich Cyfnod Prawf

Gweler **tudalen 7** o'r nodiadau.

Mae angen i chi gyfrifo dyddiadau eich Cyfnod Prawf er mwyn gallu ateb yr adrannau nesaf.

Defnyddiwch y gyfrifiannell Cyfnod Prawf ar-lein neu'r tabl Cyfnod Prawf sy'n dod gyda'r ffurflen hon i gyfrifo'r dyddiadau sydd eu hangen arnom.

Rydym yn argymhell defnyddio'r gyfrifiannell ar-lein gan y bydd yn cyfrifo'r dyddiadau cywir i chi. I ddefnyddio'r gyfrifiannell ar-lein, defnyddiwch y cod QR ar dudalen 3 o'r nodiadau sydd wedi'u cynnwys gyda'r ffurflen hon neu ewch i <https://secure.dwp.gov.uk/check-your-maternity-allowance-dates/date-baby-due?lang=cy>

17 Beth yw'r wythnos sy'n cynnwys y dyddiad rydych yn disgwyl cael y babi?

Defnyddiwch y gyfrifiannell neu os ydych yn defnyddio'r tabl Cyfnod Prawf, edrychwch ar draws y tabl i golofn 1 i ddod o hyd i'r dyddiadau hyn.

O

I

18 Beth yw diwrnod cyntaf eich Cyfnod Prawf?

Defnyddiwch y gyfrifiannell neu os ydych yn defnyddio'r tabl Cyfnod Prawf, edrychwch ar draws y tabl i golofn 2 i ddod o hyd i'r dyddiad hwn.

19 Beth yw diwrnod olaf eich Cyfnod Prawf?

Defnyddiwch y gyfrifiannell neu os ydych yn defnyddio'r tabl Cyfnod Prawf, edrychwch ar draws y tabl i golofn 3 i ddod o hyd i'r dyddiad hwn.

Eich gwaith

20 Pa ddyddiad mae'r 15fed wythnos cyn yr wythnos y disgwylir i'ch babi gael ei eni?

Defnyddiwch y gyfrifiannell Cyfnod Prawf neu os ydych yn defnyddio'r tabl Cyfnod Prawf ewch i'r wythnos yng ngholofn 1 sy'n cynnwys y dyddiad rydych yn disgwyl cael eich babi, yna darllenwch ymlaen i golofn 4 i ddod o hyd i'r dyddiad hwn.

21 Oeddech yn gweithio i gyflogwr yn ystod y 15fed wythnos hon?

Gweler **tudalennau 8 i 13** o'r nodiadau.

Na **Ewch i gwestiwn 24**

Oeddwn

22 Ydych yn cael neu'n mynd i gael Tâl Statudol Mamolaeth (SMP)?

Na

Dywedwch wrthym pam ddim.

Os na allwch gael SMP, mae'n rhaid i bob un o'ch cyflogwyr roeddech yn gweithio iddynt yn ystod y 15fed wythnos hon rhoi ffurflen SMP1W i chi i'w hanfon atom.

Ydw Ni allwch gael Lwfans Mamolaeth. Nid oes angen i chi anfon y ffurflen hon atom. Gweler **tudalen 6** o'r nodiadau.

23 Ydych wedi rhoi MAT B1W neu dystiolaeth feddygol dderbyniol arall o feichiogrwydd i'ch cyflogwr?

Na

Dywedwch wrthym pam ddim. Os oes angen i chi ddarparu mwy o fanylion, defnyddiwch y gofod yng **ngwestiwn 134**.

Ydw

Ar ba dyddiad y gwnaethoch hwn?

Mae'n rhaid i chi anfon copi o'r MAT B1W neu dystiolaeth feddygol arall o ddyddiad geni'r babi at eich cyflogwr heb fod yn hwyrach nag 21 diwrnod o'r adeg y byddwch yn dechrau eich absenoldeb mamolaeth. Os na wnewch hyn, bydd oedi gyda'ch cais am Lwfans Mamolaeth.

24 Ydych yn gyfarwyddwr cwmni?

Na

Ydw Mae'n rhaid i chi anfon ffurflen SMP1W atom a chwblhau'r cwestiynau yn yr adran nesaf, **Cyflogaeth ac enillion yn eich Cyfnod Prawf**.

Mae'n rhaid i chi anfon SMP1W gan eich cyflogwr atom os oeddech yn gyflogedig neu'n gyfarwyddwr cwmni hyd at ac yn cynnwys y 15fed wythnos cyn yr wythnos y disgwylir i'ch babi gael ei eni. Os nad ydych bellach yn gyflogedig erbyn hynny, anfonwch SMP1W atom gan eich cyflogwr o hyd. Os na wnewch hynny, bydd eich cais yn cael ei oedi.

Cyflogaeth ac enillion yn eich Cyfnod Prawf

Dywedwch wrthym am eich HOLL gyflogaeth yn ystod eich Cyfnod Prawf

Os na fyddwch yn dweud wrthym am eich **holl** gyflogaeth, bydd oedi gyda'ch cais. Defnyddiwch y gofod yng **ngwestiwn 134** i roi unrhyw wybodaeth arall i ni. Er enghraifft, os ydych:

- wedi bod yn hunangyflogedig ac yn gyflogedig
- wedi cael mwy na 3 cyflogwr, neu
- dal i fod â contract gyda'ch cyflogwr yn ystod eich Cyfnod Prawf.

Gweler **tudalen 8** o'r nodiadau.

25 Yn ystod eich Cyfnod Prawf, a ydych yn gyflogedig neu wedi bod yn gyflogedig?

Na **Ewch i gwestiwn 55**

Ydw

Cyflogwr 1

Peidiwch â dweud wrthym am unrhyw gyflogaeth tra'ch bod y tu allan i'r DU. Byddwn yn gofyn am hyn yng **ngwestiynnau 101 i 126**.

26 Enw'r cyflogwr

27 Cyfeiriad y cyflogwr

Cod post

28 Rhif ffôn y cyflogwr

29 Ar ba ddyddiad dechreuodd eich cyflogaeth?

30 Ar ba ddyddiad daeth eich cyflogaeth i ben?

Os oes gennych gontract gyda'ch cyflogwr o hyd, peidiwch â llenwi'r dyddiad hwn.

31 Eich rhif cyflogres, cyflogai, cloc neu rif staff gwaith

32 Dywedwch wrthym pa mor aml y cewch eich talu

Er enghraifft bob wythnos, bob pythefnos, bob 4 wythnos neu'n fisol.

Mae'n rhaid i chi anfon slipiau cyflog atom am yr 13 wythnos y gwnaethoch ennill fwyaf o fewn eich Cyfnod Prawf (y dyddiadau y gwnaethoch weithio allan yng nghwestiynau 15 a 16). Gallai hwn gynyddu faint o Lwfans Mamolaeth a gewch.

Byddwn yn edrych ar eich enillion i benderfynu faint o Lwfans Mamolaeth y gallwch ei gael. Gweler **tudalen 8** y nodiadau am fwy o wybodaeth.

33 Gwnaethoch weithio i unrhyw gyflogwr arall yn ystod eich Cyfnod Prawf?

Na **Ewch i gwestiwn 49**

Do

Cyflogwr 2

34 Enw'r cyflogwr

35 Cyfeiriad y cyflogwr

Cod post

36 Rhif ffôn y cyflogwr

37 Ar ba ddyddiad dechreuodd eich cyflogaeth?

38 Ar ba ddyddiad daeth eich cyflogaeth i ben?

Os oes gennych gontract gyda'ch cyflogwr o hyd, peidiwch â llenwi'r dyddiad hwn.

39 Eich rhif cyflogres, cyflogai, cloc neu rif staff gwaith

40 Dywedwch wrthym pa mor aml y cewch eich talu

Er enghraifft bob wythnos, bob pythefnos, bob 4 wythnos neu'n fisol.

41 Gwnaethoch weithio i unrhyw gyflogwr arall yn ystod eich Cyfnod Prawf?

Na **Ewch i gwestiwn 49**

Do

Cyflogwr 3

42 Enw'r cyflogwr

43 Cyfeiriad y cyflogwr

Cod post

44 Rhif ffôn y cyflogwr

45 Ar ba ddyddiad dechreuodd eich cyflogaeth?

46 Ar ba ddyddiad daeth eich cyflogaeth i ben?

Os oes gennych gontract gyda'ch cyflogwr o hyd, peidiwch â llenwi'r dyddiad hwn.

47 Eich rhif cyflogres, cyflogai, cloc neu rif staff gwaith

48 Dywedwch wrthym pa mor aml y cewch eich talu

Er enghraifft bob wythnos, bob pythefnos, bob 4 wythnos neu'n fisol.

Os oes angen i chi ddweud wrthym am unrhyw gyflogwyr eraill, defnyddiwch y gofod yng **ngwestiwn 134**.

49 Ydych wedi stopio gweithio i gael y babi?

Atebwch **Na** os ydych ar wyliau blynyddol ar hyn o bryd cyn cymryd cyfnod mamolaeth.

Na

Pa ddyddiad rydych yn bwriadu y bydd eich diwrnod olaf yn y gwaith? Mae'n **rhaid** i chi gadarnhau hwn ar ôl i chi stopio gweithio.

Ydw

Pa ddyddiad gwnaethoch weithio ddiwethaf

50 Byddwch yn cymryd unrhyw wyliau blynyddol ar ôl eich diwrnod gwaith olaf?

Na

Byddaf

Pryd fydd eich gwyliau blynyddol yn dod i ben?

51 Cawsoch unrhyw dâl salwch ar ôl i chi weithio diwethaf?

Na **Ewch i gwestiwn 52**

Do

Ar ba ddyddiadau caswoch dâl salwch?

O

I

Oedd eich salwch yn gysylltiedig â beichiogrwydd?

Na Beth oedd y rheswm dros eich salwch?

Oedd

52 Ydych ar gyfnod o salwch ar hyn o bryd?

Na

Ydw

Ar ba ddyddiad dechreuodd eich cyfnod salwch

53 Ydych wedi dechrau eich cyfnod mamolaeth eto?

Na

Ydw

Pa ddyddiad dechreuodd eich cyfnod mamolaeth

54 O ba ddyddiad rydych am i'ch Lwfans Mamolaeth ddechrau?

Nid dyma'r dyddiad y byddwch yn cael eich taliad cyntaf. Gweler **tudalen 5** o'r nodiadau.

Efallai na fyddwn yn gallu eich talu o'r dyddiad rydych wedi dewis dechrau eich Lwfans Mamolaeth.

Gweithwyr asiantaeth

Gweler **tudalen 9** o'r nodiadau.

55

Ydych wedi gweithio i asiantaeth yn ystod eich Cyfnod Prawf?

Gallwch ddod o hyd i'ch dyddiadau Cyfnod Prawf yng **nghwestiynau 18 ac 19**.

Na

Ewch i gwestiwn 72

Ydw

Asiantaeth 1

56

Enw'r asiantaeth, yn llawn

57

Cyfeiriad yr asiantaeth, yn llawn

Cod post

58

Rhif ffôn yr asiantaeth

59

Pa ddyddiad gwnaethoch gofrestru â'r asiantaeth?

60

Ydych yn parhau i gael cytundeb â'r asiantaeth?

Er enghraifft cytundeb cyflogaeth neu gytundeb i ddarparu gwasanaethau ar ran yr asiantaeth.

Na

Pryd daeth eich cytundeb i ben?

Ydw

Pryd dechreuodd eich cytundeb?

61

Gwnaethoch gofrestru gydag unrhyw asiantaethau eraill yn ystod eich Cyfnod Prawf?

Na

Ewch i gwestiwn 67

Do

Dywedwch wrthym am yr ail asiantaeth. Os oes angen i chi ddweud wrthym am unrhyw asiantaethau eraill, defnyddiwch y gofod yng **nghwestiwn 134**

Asiantaeth 2

62

Enw'r asiantaeth, yn llawn

63

Cyfeiriad yr asiantaeth, yn llawn

Cod post

64

Rhif ffôn yr asiantaeth

65 Pa ddyddiad gwnaethoch gofrestru â'r asiantaeth?

66 Ydych yn parhau i gael cytundeb â'r asiantaeth?

Er enghraifft cytundeb cyflogaeth neu gytundeb i ddarparu gwasanaethau ar ran yr asiantaeth.

Na

Pryd daeth eich cytundeb i ben?

Ydw

Pryd dechreuodd eich cytundeb?

67 Pa ddyddiad gwnaethoch weithio diwethaf i'r asiantaeth?

68 Cawsoch unrhyw dâl salwch ar ôl i chi weithio diwethaf?

Na **Ewch i gwestiwn 69**

Do

Ar ba ddyddiadau caswoch dâl salwch?

O

I

Oedd eich salwch yn gysylltiedig â beichiogrwydd?

Na

Beth oedd y rheswm dros eich salwch?

Oedd

69 Ydych wedi stopio gweithio i gael y babi?

Na

Pa ddyddiad rydych wedi cynllunio i fod eich diwrnod olaf yn y gwaith? Mae'n **rhaid** i chi ddweud wrthym ar unwaith os bydd y dyddiad hwn yn newid

Ydw

Pa ddyddiad gwnaethoch weithio diwethaf?

70 Byddwch yn cymryd unrhyw wyliau blynyddol ar ôl eich diwrnod gwaith olaf?

Na

Ydw

Pryd bydd eich gwyliau blynyddol yn dod i ben?

71 O ba ddyddiad rydych am i'ch Lwfans Mamolaeth ddechrau?

Nid dyma'r dyddiad y byddwch yn cael eich taliad cyntaf. Gweler **tudalen 5** o'r nodiadau.

Efallai na fyddwn yn gallu eich talu o'r dyddiad rydych wedi dewis dechrau eich Lwfans Mamolaeth.

Hunangyflogaeth yn ystod eich Cyfnod Prawf

I gael mwy o wybodaeth am hunangyflogaeth a chofrestru gyda Chyllid a Thollau EF (CThEF), gweler **tudalen 10** o'r nodiadau.

72 Ydych neu oeddech yn hunangyflogedig o fewn eich Cyfnod Prawf?

Gallwch ddod o hyd i ddyddiadau eich Cyfnod Prawf yng **nghwestiynau 18 a 19**.

Na **Ewch i gwestiwn 77**

Ydw

73 Ar ba ddyddiad gwnaethoch gofrestru'n hunangyflogedig â CThEF?

74 Ydych yn parhau i fod yn hunangyflogedig?

Na

Beth oedd diwrnod olaf eich hunangyflogaeth?

Ydw

Os ydych yn hunangyflogedig gallech gynyddu eich Lwfans Mamolaeth trwy dalu 'cyfraniadau Yswiriant Gwladol gwirfoddol'. Os yn berthnasol, byddwn yn gofyn i CThEF gysylltu â chi am hyn fel y gallwch gael swm uwch o Lwfans Mamolaeth.

Gweler **tudalen 10** o'r nodiadau.

75 Ydych wedi stopio gweithio i gael y babi?

Na

Pa ddyddiad rydych wedi cynllunio i fod eich diwrnod olaf yn y gwaith? Mae'n **rhaid** i chi ddweud wrthym ar unwaith os bydd y dyddiad hwn yn newid.

Ydw

Pa ddyddiad gwnaethoch weithio diwethaf?

76 O ba ddyddiad rydych am i'ch Lwfans Mamolaeth ddechrau?

Nid dyma'r dyddiad y byddwch yn cael eich taliad cyntaf. Gweler **tudalen 5** o'r nodiadau.

Efallai na fyddwn yn gallu eich talu o'r dyddiad rydych wedi dewis dechrau eich Lwfans Mamolaeth.

Gwaith di-dâl yn ystod eich Cyfnod Prawf ar gyfer busnes eich partner hunangyflogedig

Rydym yn defnyddio'r gair partner i olygu person sy'n ŵr, gwraig neu bartner sifil i chi. I gael mwy o wybodaeth am wneud unrhyw waith di-dâl ar gyfer busnes eich partner hunangyflogedig gweler **tudalen 11** y nodiadau.

77 Ydych neu oeddech yn gwneud unrhyw waith di-dâl ar gyfer busnes eich partner hunangyflogedig yn eich Cyfnod Prawf?

Gallwch ddod o hyd i ddyddiadau eich Cyfnod Prawf yng **nghwestiynau 18 a 19**.

Na **Ewch i gwestiwn 101**

Ydw

78 A yw eich partner yn gyfarwyddwr cyflogedig yn y busnes?

Na **Ewch i gwestiwn 79**

Ydy Ni allwch gael Lwfans Mamolaeth. Nid oes angen i chi anfon y ffurflen hon atom. Gweler **tudalen 11** o'r nodiadau

79 Ar ba ddyddiad gwnaethoch ddechrau gwneud unrhyw waith di-dâl i fusnes eich partner hunangyflogedig?

80 Ydych wedi rhoi'r gorau i wneud unrhyw waith di-dâl ar gyfer busnes eich partner hunangyflogedig?

Na **Ewch i gwestiwn 83**

Ydw

Pa ddyddiad gwnaethoch weithio ddiwethaf?

81 Gwnaethoch roi'r gorau i wneud unrhyw waith di-dâl ar gyfer busnes eich partner hunangyflogedig oherwydd eich beichiogrwydd?

Na

Do

82 Gwnaethoch roi'r gorau i wneud unrhyw waith di-dâl i fusnes eich partner hunangyflogedig oherwydd salwch?

Na **Ewch i gwestiwn 83**

Do Oedd y salwch hwn yn gysylltiedig â'ch beichiogrwydd?

Na Beth oedd rheswm eich salwch?

Oedd

83 Os nad ydych wedi stopio eto, ar ba ddyddiad rydych yn bwriadu rhoi'r gorau i wneud unrhyw waith di-dâl ar gyfer busnes eich partner hunangyflogedig?

Mae'n **rhaid** i chi ddweud wrthym ar unwaith os bydd y dyddiad hwn yn newid.

84 Pa ddyletswyddau neu weithgareddau wnaethoch neu rydych yn parhau eu gwneud i gefnogi busnes eich partner hunangyflogedig?

Efallai y byddwn yn gofyn am fwy o wybodaeth am y dyletswyddau neu'r gweithgareddau rydych yn eu gwneud.

85 Dywedwch wrthym ar ba ddyddiadau y gwnaethoch waith di-dâl ar gyfer busnes eich partner hunangyflogedig yn ystod eich Cyfnod Prawf

O

I

O

I

O

I

Os oes angen mwy o le arnoch, dywedwch wrthym yng **nghwestiwn 134**.

Eich partner hunangyflogedig

86 Teitl eich partner

Er enghraifft Mr, Mrs, Miss, Ms neu arall.

87 Enw olaf eich partner

88 Enwau eraill eich partner, yn llawn

89 Rhif Yswiriant Gwladol eich partner

Gallwch gael hwn o'u cerdyn rhif Yswiriant Gwladol, llythyrau am fudd-daliadau, slipiau cyflog neu ffurflen P60.

90 Cyfeiriad cartref eich partner

Os nad ydych yn gwybod eu cyfeiriad, ysgrifennwch '**Ddim yn gwybod**'.

Cod post

Eich priodas neu bartneriaeth sifil

91 Beth oedd dyddiad eich priodas neu bartneriaeth sifil?

Os gwanaethoch drosi neu newid eichartneriaeth sifil i briodas neu briodi eich partner, rhowch y dyddiad y caiff eich priodas cael ei thrin fel pe bai'n dechrau.

Mae'n rhaid i chi anfon y tystysgrif gwreiddiol neu gopi ardystiedig o'ch priodas neu bartneriaeth sifil atom. Os na wnewch hynny, efallai y bydd eich cais yn cael ei ohirio. Byddwn yn dychwelyd y dystysgrif wreiddiol atoch. Os ydych yn byw yn y DU ac nad ydych am anfon dogfennau gwreiddiol atom gweler tudalen 16 o'r nodiadau.

92 Ym mha wlad y digwyddodd eich priodas neu bartneriaeth sifil?

93 A yw eich priodas wedi dod i ben mewn ysgariad neu a yw eichartneriaeth sifil wedi'i diddymu?

Na **Ewch i gwestiwn 94**

Ydy

Ar ba ddyddiad y daeth i ben neu y cafodd ei ddiddymu?

Mae'n rhaid i chi anfon y dystysgrif archddyfarniad absoliwt neu ddiddymiad gwreiddiol atom, neu gopi ardystiedig a wnaed mewn swyddfa Canolfan Byd Gwaith. Os na wnewch hynny, efallai y bydd eich cais yn cael ei oedi. Byddwn yn dychwelyd y dystysgrif wreiddiol atoch.

Eich partner hunangyflogedig

94 Ar ba ddyddiad daeth eich partner yn hunangyflogedig?

95 A yw eich partner wedi'i gofrestru'n hunangyflogedig gyda Chyllid a Thollau EF (CThEF)?

Na **Ewch i gwestiwn 97**

Ydy

Dywedwch wrthym beth yw eu rhif cofrestru neu Gyfeirnod Treth Unigryw.

96 A yw eich partner sifil yn parhau i fod wedi'i gofrestru'n hunangyflogedig?

Na

Ar ba ddyddiad y daeth eu hunangyflogaeth gofrestredig i ben gyda CThEF?

Ydy

97 Beth yw neu beth oedd enw a chyfeiriad llawn busnes eich partner hunangyflogedig?

Cod post

98 Oes gan eich partner hunangyflogedig wefan fusnes?

Na

Oes

Dywedwch wrthym beth yw cyfeiriad eu gwefan.

99 Beth yw busnes eich partner hunangyflogedig?

Dywedwch wrthym beth sy'n cael ei gynhyrchu neu ei werthu, neu pa wasanaethau sy'n cael eu darparu neu cafodd eu darparu.

Efallai y byddwn yn gofyn i chi am fwy o wybodaeth am fusnes eich partner hunangyflogedig.

100 Os bydd angen i ni gysylltu â'ch partner, a ydych yn rhoi caniatâd i ni?

Os nad yw eich partner wedi talu digon o gyfraniadau Yswiriant Gwladol Dosbarth 2, efallai na fyddwch yn cael Lwfans Mamolaeth, oni bai eu bod yn talu eu cyfraniadau yn wirfoddol. Gweler **tudalen 11** o'r nodiadau.

No

Yes

Cyflogaeth tra'ch bod y tu allan i'r DU yn eich Cyfnod Prawf

Gweler **tudalen 12** o'r nodiadau.

101 Gwnaethoch dreulio unrhyw amser dramor yn ystod eich Cyfnod Prawf (y dyddiadau y gwnaethoch weithio allan yng nghwestiynau 18 ac 19)?

Na Ewch i gwestiwn 127

Do

102 Ym mha wledydd wnaethoch dreulio amser?

Gwlad 1

Dywedwch wrthym y dyddiadau yr oeddech y tu allan i'r DU.

O

I

Gwlad 2

Dywedwch wrthym y dyddiadau yr oeddech y tu allan i'r DU.

O

I

Os oes angen i chi ddweud wrthym am fwy na 2 wlad, defnyddiwch y gofod yng **ngwestiwn 134**.

103 Tra roeddech y tu allan i'r DU, oeddech yn cael unrhyw fudd-daliadau mewn gwlad tramor?

Na

Oeddwn

104 Gwnaethoch dreulio unrhyw amser y tu allan i'r DU yn ystod eich Cyfnod Prawf (y dyddiadau y gwnaethoch weithio allan yng nghwestiynau 18 ac 19)?

Na Ewch i gwestiwn 127

Do

105 Tra roeddech y tu allan i'r DU, a gawsoch eich cyflogi yno gan gyflogwr tramor?

Na

Do

106 Tra roeddech y tu allan i'r DU, a gawsoch eich cyflogi yno gan gyflogwr yn y DU?

Na

Do

107 Tra roeddech y tu allan i'r DU, a oeddech yn hunangyflogedig yno?

Na

Oeddwn

108 Tra roeddech y tu allan i'r DU, a oeddech yn gwneud unrhyw waith di-dâl ar gyfer busnes eich partner hunangyflogedig yn y DU?

Na

Oeddwn

109 Tra roeddech y tu allan i'r DU, a oeddech yn bartner neu'n aelod o deulu person o Lluoedd Arfog EF a oedd wedi'i bostio dramor?

Na

Oeddwn

110 Ar gyfer pa gyfnodau y gwnaethoch dalu cyfraniadau Yswiriant Gwladol?

O

I

O

I

Os oes angen i chi ddweud wrthym am fwy o gyfnodau, defnyddiwch y gofod yng **ngwestiwn 134**.

Dywedwch wrthym am eich cyflogwyr tra roeddech y tu allan i'r DU.

Cyflogwr 1

111 Enw'r cyflogwr

112 Cyfeiriad y cyflogwr

Cod post

113 Rhif ffôn y cyflogwr

114 Ar ba ddyddiad y dechreuodd eich cyflogaeth?

115 A yw eich cyflogaeth wedi dod i ben?

Na

Beth yw eich diwrnod olaf gwaith?
Rhaid i chi ddweud wrthym ar unwaith os bydd y dyddiad hwn yn newid.

Ydy

Pa ddyddiad gwnaethoch weithio diwethaf?

116 A fyddwch yn cymryd gwyliau blynyddol ar ôl eich diwrnod gwaith olaf?

Na

Byddaf

Pryd bydd eich gwyliau blynyddol yn gorffen?

117 Rhif cyflogres, gweithiwr, cloc neu rif gwaith

118 Dywedwch wrthym pa mor aml rydych yn cael eich talu

Er enghriafft bob wythnos, bob pythefnos, bob 4 wythnos neu'n fisol.

119 Oes gennych gyflogwr arall i ddweud wrthym amdano?

Na **Ewch i gwestiwn 127**

Oes

Cyflogwr 2

120 Enw'r cyflogwr

121 Cyfeiriad y cyflogwr

Cod post

122 Rhif ffôn y cyflogwr

123 Ar ba ddyddiad y dechreuodd eich cyflogaeth?

124 A yw eich cyflogaeth wedi dod i ben?

Na

Pa ddyddiad rydych wedi cynllunio i fod eich diwrnod olaf yn y gwaith? Mae'n **rhaid** i chi ddweud wrthym ar unwaith os bydd y dyddiad hwn yn newid

Ydy

Pa ddyddiad gwnaethoch weithio diwethaf?

125 Rhif cyflogres, gweithiwr, cloc neu rif staff gwaith

126 Dywedwch wrthym pa mor aml rydych yn cael eich talu

Dywedwch wrthym pa mor aml rydych yn cael eich talu.

Os oes angen i chi ddweud wrthym am fwy na 2 chyflogwr, defnyddiwch y gofod yng **ngwestiwn 134**.

Budd-daliadau eraill

Pan fyddwch yn hawlio Lwfans Mamolaeth, gall rhai o'ch budd-daliadau eraill newid, ond bydd cyfanswm eich budd-daliadau fel arfer naill ai'n cynyddu neu'n aros yr un fath.

Gallwch ddod o hyd i wybodaeth am fudd-daliadau eraill

yn www.gov.uk/lwfans-mamolaeth/beth-fyddwch-yn-ei-gael

127 Ydych chi neu'ch partner yn cael unrhyw fudd-daliadau eraill?

Gweler **tudalen 5** o'r nodiadau.

Ticiwch **Ydw/Ydy** hyd yn oed os ydych chi neu'ch partner wedi gwneud cais am fudd-dal ond rydych yn aros am benderfyniad. Gweler **tudalen 5** o'r nodiadau.

Na

Ydw/Ydy

Dywedwch wrthym pa fudd-daliadau rydych chi neu'ch partner yn eu cael neu wedi'u hawlio. Dywedwch wrthym pwy sy'n cael neu sydd wedi hawlio'r budd-dal. Ysgrifennwch eich enwau yn llawn.

Enw'r budd-dal	Pwy hawliodd y budd-dal hwn? Er enghraifft, chi neu'ch partner

Os oes angen i chi ddweud wrthym am fwy na 6 budd-dal, defnyddiwch y gofod yng **ngwestiwn 134**.

Eich talu

Dywedwch manylion eich cyfrif wrthym

Mae'n bwysig iawn eich bod yn llenwi pob blwch yn gywir, gan gynnwys rhif rôl neu gyfeirnod y gymdeithas adeiladu, os oes gennych un. Os byddwch yn rhoi'r manylion cyfrif anghywir i ni efallai y bydd oedi gyda'ch taliad neu gallech golli arian.

128 Pa mor aml ydych am i ni dalu eich Lwfans Mamolaeth?

Bob 2 wythnos

Bob 4 wythnos

129 Enw deiliad y cyfrif

Dylai hyn fod yn union fel y dangosir ar y llyfr siec neu'r cyfriflen.

130 Enw'r banc neu'r gymdeithas adeiladu

131 Cod didoli

Dywedwch wrthym yr holl 6 rhif, er enghraifft 12-23-56.

— —

132 Rhif cyfrif

Mae'n rhaid i hyn fod rhwng 6 a 10 rhif.

133 Rhif rôl neu gyfeirnod cymdeithas adeiladu

Os ydych yn defnyddio cyfrif cymdeithas adeiladu efallai y bydd angen i chi roi rhif rôl neu gyfeirnod i ni. Gall hwn gynnwys llythrennau a rhifau a gall fod hyd at 18 nod. Os nad ydych yn siŵr a oes gan y cyfrif rif rôl neu gyfeirnod, gofynnwch i'r gymdeithas adeiladu.

Gwybodaeth arall

134 Defnyddiwch y gofod hwn i ddweud wrthym unrhyw beth arall y credwch y gallai fod angen i ni ei wybod.

Os nad oes digon o le, defnyddiwch ddalen o bapur ar wahân.

Sicrhewch eich bod yn nodi eich enw llawn a'ch rhif Yswiriant Gwladol (YG) ar bob dalen o bapur, a llofnodwch a dyddiwch bob dalen rydych yn ei defnyddio.

Rhestr wirio

Peidiwch ag anfon:

- slipiau cyflog heb eu hagor
- slipiau cyflog o ansawdd gwael (bydd angen cael copïau dyblyg cyn eu hanfon).

Sicrhewch nad ydych yn anfon dogfennau sydd wedi'u styfflu, yn droellog rhwym neu ynghlwm â'i gilydd.

Mae'n rhaid i chi anfon dogfennau gwreiddiol os ydych yn byw y tu allan i'r DU. Os ydych yn byw yn y DU ac nad ydych am anfon dogfennau gwreiddiol atom, gall eich swyddfa Canolfan Byd Gwaith leol wneud copïau ardystiedig i chi. Gwnewch gopi ar gyfer eich cofnodion. Ni allwn dderbyn copïau sydd wedi'u hardystio gan gyfreithiwr, banc, notari neu weithiwr proffesiynol arall. Gweler **tudalen 16** o'r nodiadau. Os ydych yn anfon dogfennau ar ôl i chi anfon eich ffurflen gais atom, ysgrifennwch eich enw a'ch rhif Yswiriant Gwladol ar frig pob tudalen y byddwch yn ei.

Mae'r rhestr isod yn dweud wrthyh pa ddogfennau y mae angen i chi eu hanfon gyda'r ffurflen gais hon.

Ticiwch y blychau isod i ddangos pa wybodaeth rydych yn ei hanfon atom.

Os ydych yn gwneud cais cyn i'r babi gael ei eni

Tystysgrif MAT B1W gyda Rhan A wedi'i gwblhau gan feddyg neu fydwraig.

Os ydych yn gwneud cais ar ôl i'r babi gael ei eni

Tystysgrif MAT B1W gyda Rhan A a Rhan B wedi'i gwblhau gan feddyg neu fydwraig,

Neu

Tystysgrif MAT B1W gyda Rhan A wedi'i gwblhau gan feddyg neu fydwraig a thystysgrif geni neu hysbysiad arall. Os ydych wedi darparu enw llawn y babi a rif y system o'r tystysgrif geni yng nghwestiynau 14 ac 16 mae angen i chi anfon MAT BW1 a Rhan A wedi'i gwblhau o hyd.

Os yw'r babi'n farw-anedig

Y tystysgrif MAT B1W gwreiddiol gyda Rhan A wedi'i gwblhau gan feddyg neu fydwraig,

a

Tystysgrif marw-anedigaeth.

Gallwch gael y rhain gan eich meddyg, bydwraig neu gofrestrydd. Dylech anfon y rhain atom cyn gynted ag y gallwch fel gallwn wneud penderfyniad cyflymach ar eich cais. Gweler **tudalen 4** o'r nodiadau.

Byddwn yn anfon y tystysgrifau geni a marwolaeth gwreiddiol yn ôl i.

Os oeddech yn gyflogedig gan gyflogwr yn y 15fed wythnos cyn yr wythnos y disgwylir i'r babi gael ei eni ac ni allwch gael Tâl Mamolaeth Statudol

Ffurflen SMP1W.

Os ydych wedi gweithio i gyflogwr

Slipiau cyflog o'ch 13 wythnos lle rydych wedi ennill fwyaf yn ystod y Cyfnod Prawf o 66 wythnos.

Os ydych yn gyfarwyddwr cwmni

Slipiau cyflog o'ch 13 wythnos lle rydych wedi ennill fwyaf yn ystod y Cyfnod Prawf o 66 wythnos.

Ffurflen SMP1W.

Os nad oeddech yn gyflogedig neu'n hunangyflogedig, ond yn gwneud gwaith di-dâl ar gyfer busnes eich partner hunangyflogedig

Tystysgrif priodas neu bartneriaeth sifil.

Os ydych wedi ysgaru neu os yw eich partneriaeth sifil wedi'i diddymu

Archddyfarniad absoliwt neu orchymyn ffurfiol diddymu partneriaeth sifil. Bydd y dogfennau gwreiddiol yn cael eu dychwelyd i chi.

Os yw eich enw wedi newid ac nad yw cofnodion swyddogol na Phorth y Llywodraeth wedi'u diweddarau

Dogfennaeth o'ch newid enw, fel tystysgrif priodas.

Datganiad

Trwy lofnodi'r datganiad hwn, rydych yn cytuno:

- mae'r wybodaeth rydych wedi'i rhoi yn gyflawn ac yn gywir
- i rhoi wybod i'r Adran Gwaith a Phensiynau (DWP) ar unwaith os bydd eich amgylchiadau'n newid, fel:
  - eich cyfeiriad
  - manylion banc
  - statws priodasol, neu
  - unrhyw beth arall
- os ydych wedi gwneud cais cyn dechrau eich absenoldeb mamolaeth neu gael eich babi a bod eich amgylchiadau'n newid, byddwch yn rhoi gwybod i ni
- os byddwch yn rhoi gwybodaeth sy'n anghywir neu'n anghyflawn yn fwriadol, gellir stopio eich budd-dal ac efallai y byddwch yn atebol i gael eich erlyn neu wynebu camau eraill
- i dalu unrhyw Lwfans Mamolaeth yn ôl os cewch eich

Dyma fy nghais am Lwfans Mamolaeth.

Peidiwch â llofnodi a dyddio'r ffurflen hon yn gynharach na'r 14eg wythnos cyn yr wythnos y disgwylir i'r babi gael ei eni.

Dyma'r dyddiad rydych wedi gweithio allan yng **ngholofn 5** o'r tabl Cyfnod Prawf. Os gwnewch hynny, fe allai oedi eich cais neu gallech golli arian. Gweler 'Pryd y dylech wneud cais' ar **dudalen 4** y nodiadau.

Eich llofnod

Dyddiad

Os ydych wedi llenwi'r ffurflen hon ar ran rhywun arall, rhowch eich enw llawn, cyfeiriad a rhif Yswiriant Gwladol

Eich enw, yn llawn

Eich cyfeiriad, yn llawn

Cod post

Eich rhif Yswiriant Gwladol

Dywedwch wrthym pam rydych yn llenwi'r ffurflen hon ar ran rhywun arall

---

Beth i'w wneud nawr

- Gwiriwch eich bod wedi ateb yr holl gwestiynau ar y ffurflen hon sy'n berthnasol i chi
- Gwiriwch eich bod yn anfon yr holl ddogfennau rydym wedi gofyn amdanynt. Defnyddiwch y rhestr wirio ar **dudalen 20 a 21** y ffurflen gais hon. **Efallai y bydd oedi gyda'ch cais am Lwfans Mamolaeth os na fyddwch yn anfon yr holl ddogfennau sydd eu hangen arnom.**

Cadwch y **Nodiadau MA1W** a'r **tabl MA1W** sy'n dod gyda'r ffurflen hon er gwybodaeth i chi. **Peidiwch** â'u dychwelyd atom gyda'ch ffurflen gais.

Anfonwch eich ffurflen gais i:

Os ydych yn byw yng Nghymru, Lloegr neu'r Alban

DWP Maternity Allowance
Mail Handling Site A
Wolverhampton
WV98 2GL

Os na allwch anfon y ffurflen yn ôl atom, rhowch wybod i ni ar unwaith. Ffoniwch ni ar:

- Rhif ffôn Cymraeg 0800 169 0296
- Rhif ffôn Saesneg 0800 169 0283

Neu

Os ydych yn gwneud cais o du allan i'r DU:

International Pension Centre
The Pension Service 11
Mail Handling Site A
Wolverhampton
WV98 1LW

Os na allwch ddychwelyd y ffurflen atom, rhowch wybod i ni ar unwaith. Ffoniwch ni ar Llinell Gymraeg: 0800 169 0296.

Neu gallwch ddarganfod mwy yn
www.gov.uk/international-pension-centre

Mwy o wybodaeth

Trin pobl yn deg

Rydym wedi ymrwymo i Ddeddf Cydraddoldeb 2010 ac i drin pobl yn deg. I ddarganfod mwy am y gyfraith hon, chwiliwch am 'Deddf Cydraddoldeb' ar www.gov.uk

Costau galwadau

Mae galwadau i rifau 0800 am ddim o ffonau symudol personol a llinellau daear.

Pam fod angen gwybodaeth bersonol ar DWP a sut rydym yn ei thrin

Pan fyddwn yn casglu gwybodaeth amdano, gallwn ei defnyddio at unrhyw un o'n dibenion. Mae'r rhain yn cynnwys:

- budd-daliadau a lwfansau nawdd cymdeithasol
- cynhaliaeth plant
- gwaith a hyfforddiant
- ymchwilio ac erlyn troseddau credydau treth
- polisiau pensiynau preifat, a
- cynllunio ar gyfer ymddeoliad.

fallai y byddwn yn cael gwybodaeth amdano gan bartion eraill at unrhyw un o'n dibenion fel y mae'r gyfraith yn caniatáu, i wirio'r wybodaeth rydych yn ei rhoi a gwella ein gwasanaethau.

Efallai y byddwn yn rhoi gwybodaeth amdano i sefydliadau eraill fel mae'r gyfraith yn caniatáu, er enghraifft i ddiogelu yn erbyn trosedd.

I gael gwybod mwy am ein dibenion, sut rydym yn defnyddio gwybodaeth bersonol at y dibenion hynny a'ch hawliau gwybodaeth, gan gynnwys sut i ofyn am gopi o'ch gwybodaeth, ewch i www.gov.uk/dwp/siarter-gwybodaeth-bersonol

Sianeli cyfryngau cymdeithasol yr Adran Gwaith a Phensiynau (DWP)

Y cyfrifon cyfryngau cymdeithasol swyddogol a ddefnyddir gan yr Adran Gwaith a Phensiynau (DWP) yw:

www.youtube.com/dwp

www.facebook.com/dwp

www.x.com/dwpgovuk

www.instagram.com/dwpgovuk

www.linkedin.com/company/dwp

Fideos Iaith Arwyddion Prydain (BSL) yr Adran Gwaith a Phensiynau

www.youtube.com/dwpsign